

Jesienne atrakcje w rodzin

Życie w rodzinnych **ogrodach działkowych** tętni niemal cały rok. Tylko na kilka najbardziej mroźnych miesięcy ROD zapadają w zimowy sen. Tymczasem jesień to czas intensywnych prac w ogrodach, ale także nauki i zabawy. W tym czasie wiele ROD ma w swojej ofercie interesujące propozycje dla działkowców, ale również okolicznych mieszkańców i uczniów pobliskich szkół.

Rodzinne **ogrody działkowe** nie są miejscem jedynie dla działkowców. Bramy ogrodu stoją otwarte dla wszystkich spragnionych kontaktu z przyrodą, którzy chcieliby się z bliska przyjrzeć jak wygląda uprawa roślin, odechnąć na świeżym powietrzu spacerując ogrodowymi alejkami czy uczestniczyć w imprezach organizowanych przez działkowców.

Frajda dla dzieci

Szczególnie cieszy, że do ogrodów coraz częściej zaglądają przedszkolaki i uczniowie szkół, przyprowadzani przez swoich opiekunów. Ogrodowe lekcje biologii i spacer edukacyjne ścieżkami ROD to niezwykle atrakcyjny sposób na poznanie tajemnic przyrody.

Jednym z większych projektów skierowanych do dzieci jest dopiero co ukończona inwestycja „Zielona szkoła - uczymy dzieci dbania o przyrodę” w ROD im.

Floriana Ceynowy w Wejherowie. Działkowcy wykorzystywali niezagospodarowany teren przylegający do ogrodowej świetlicy, gdzie stworzyli przestrzeń dostosowaną specjalnie do zajęć edukacyjnych dla dzieci. Był to projekt zrealizowany z inicjatywy samych działkowców, a pieniądze na jego realizację zostały pozyskane w ramach Budżetu Obywatelskiego.

Z kolei w ROD „Przyjaźń” w Szczecinie odbył się spacer edukacyjny po ogrodzie. Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 56 im. kpt. ż. w. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie podczas niego mieli okazję przyjrzeć się z bliska jak wygląda uprawa, a także spróbować ekologicznych, działkowych warzyw i owoców. Działkowcy przyjęli swoich małych gości w ogrodzie bardzo serdecznie, wręczając im na koniec wycieczki drobny podarunek w postaci bukietów kwiatów.

Podobne wydarzenie miało miejsce w ROD „Małopolanin” w Rze-

szowie. Na wycieczkę do tego ogrodu wybrały się dzieci ze świetlicy przy Zespole Szkół nr 6 w Rzeszowie. Podczas wyprawy mali ogrodnicy mieli okazję dowiedzieć się m.in. czym jest kompostownik, po co przekopuje się ziemię i jakie prace w ogrodzie trzeba wykonać jesienią. Po ogrodowej lekcji biologii przyszedł czas na gry i zabawy na świeżym powietrzu, podczas których dzieci mogły wziąć udział w zawodach sportowych. ROD „Małopolanin” w Rzeszowie dał się poznać dzieciom jako „tajemniczy ogród” schowany za plecami olbrzymiego hipermarketu tuż obok ich szkoły. Dzieciaki już czekają na kolejną wycieczkę, do następnego ogrodu, tym razem w stylu wojskowym.

ROD przyjazny niepełnosprawnym

Rodzinne **ogrody działkowe** to także miejsce spotkań różnych środowisk. Świetnym tego przykładem jest wspólny piknik osób chorych na

Alzheimera i działkowców w ROD im. 2 Armii Wojska Polskiego w Poznaniu. Była to doskonała okazja do wymiany doświadczeń i wspólnego odpoczynku w ogrodowym zaciszu. Spotkanie to przyniosło uczestnikom wiele emocji, a osobom chorym na Alzheimera i ich opiekunom chwilę wytchnienia.

Inną również ciekawą inicjatywą w ogrodzie była wspólna biesiada osób niepełnosprawnych fizycznie i intelektualnie oraz działkowców w ROD „Magnolia” w Kielcach. Pięknie zagospodarowany teren ogólnego użytku ogrodu był wspaniałym miejscem do spotkania. Przy muzyce, grillu, wspólnym śpiewie oraz w szczyrych rozmowach można było nawiązać przyjazne relacje oparte przede wszystkim na akceptacji.

Senior w ogrodzie

W ROD jest też wiele ofert spędzania wolnego czasu skierowa-

nych bezpośrednio do seniorów. Wśród nich są m.in. warsztaty artystyczne. Jedne z nich odbyły się w ROD „Urodzaj” w Poznaniu. Podczas nich seniorzy uczyli się sztuki decoupage, czyli zdobienia przedmiotów. Zajęcia zostały przeprowadzone w ramach działalności klubu seniora „Działkowiec”. Instruktorką warsztatów była także jedna z działkowiczek – Benadeta Bogusz z ROD „Bugaj” w Poznaniu. Zajęcia przyciągnęły dużo chętnych, a ich owocem były fantazyjnie ozdobione wazon i pudełka.

Inną atrakcją dla seniorów jest możliwość korzystania z parków aktywnej rehabilitacji, które znajdują się w niektórych ogrodach. Taki park posiada w swoim wyposażeniu chociażby ROD „Polanka” w Łodzi. Dzięki wykonywaniu ćwiczeń na plenerowej siłowni działkowcy i okoliczni mieszkańcy mogą utrzymać swoją kondycję w dobrym stanie. Dodatkowo w ramach projektu

nnych ogrodach działkowych

„EKO-SENIOR” współfinansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych, w ogrodzie odbył się cykl wykładów na temat ekologicznej żywności, diety oraz ekologicznych upraw.

Dla całej rodziny

Inną ciekawą inicjatywą w rodzinnych **ogrodach działkowych** są turnieje szachowe, jak choćby ten organizowany przez ROD „Energetyk” w Zabrzu. Turniej ten skierowany jest do działkowców i mieszkańców Zabrze celem popularyzacji gry w szachy, promocji ogrodów w miejskim środowisku szachowym oraz integracji społeczności ROD ze środowiskiem lokalnym. Ta szachowa rywalizacja to świetny przykład współpracy działkowców i lokalnych mieszkańców. Ogrody w ten sposób stają się nie tylko miejscem ich spotkań, ale także inicjatorem akcji, które zacieśniają wzajemne relacje.

Ogrodową imprezą, na której wszyscy są mile widziani, są jubileusze ROD, czyli „urodziny” ogrodu. Rodzinne **ogrody działkowe** hucznie świętują swoje rocznice powstania. W tym czasie w ogrodzie poza oficjalnymi uroczystościami z udziałem władz lokalnych i **Polskiego Związku Działkowców**, odbywają się pikniki rodzinne. Podczas nich można wziąć udział w wielu zabawach i konkursach dla dzieci i dorosłych. Wspólna biesiada to nie tylko grillowanie, ale także potańcówka pod gołym niebem lub w ogrodowym domu działkowca. W 2015 roku swoje jubileusze świętowało setki ogrodów. Wśród nich był m.in. ROD „Nowalijka I” w Krakowie, ROD „Odra” w Opolu, ROD „Senior” w Nowym Sączu, a także ROD im. Jana Matejki w Raciborzu, który obchodził aż 150 rocznicę powstania.

A czy wiesz, że...?

Ogrody nie tylko bawią, ale też uczą. Podczas ogrodowych spotkań z pomocą można poszerzyć swoją wiedzę z zakresu zasad bezpieczeństwa w ROD. Takie wykłady odbyły się już w ROD „Podzamcze” w Wałbrzychu. Problemy jakie zostały na nich poruszone to przede wszystkim kradzieże i niszczenie mienia, zajmowanie altan przez osoby bezdomne oraz wjeżdżanie na teren ogrodu pojazdami mechanicznymi, które niszczą zieleni. Na spotkaniu przedstawiono możliwości prawne rozwiązywania tego typu problemów oraz sposoby zachowania się działkowców, aby poprawić ich poczucie bezpieczeństwa.

Inną możliwością poszerzania wiedzy przez działkowców są warsztaty komputerowe organizowane przez okręg toruńsko-włocławski. Mają one na celu naukę obsługi komputera oraz urządzeń peryferyjnych (m.in. klawiatury, monitora, myszy, drukarki), a także korzystania z Internetu i oprogramowania pakietu MS Office (Word, Excel). Warsztaty te to doskonała okazja na oswajenie się ze środowiskiem komputerowym i internetowym.

Polski Związek Działkowców oferuje jednak dużo szerszy wybór wykładów. W okręgu gorzowskim działkowcy mogą uczestniczyć w prelekcjach na temat zdrowego żywienia i w pokazach gotowania. To doskonała propozycja żeby nauczyć się przygotowywania smacznych i zdrowych dań z ekologicznych i działkowych warzyw i owoców.

W okręgu gorzowskim działkowcy będą mogli także uczestniczyć w zajęciach zumbi i wykładach na temat rekreacji, podczas których dowiedzą się jak poprawnie wykonywać gimnastykę i opanują sztukę oddychania w trakcie ćwiczeń. Ta impreza zaplanowana jest na połowę grudnia i odbędzie się w budynku Okręgowego Zarządu w Gorzowie Wielkopolskim.

Ogrody rozkwitają

Opisane atrakcje w rodzinnych **ogrodach działkowych** to zaledwie kilka przykładów z setek imprez, które odbywają się w ROD w całej Polsce. Większość z nich jest skierowana nie tylko do działkowców, ale także do okolicznych mieszkańców i uczniów pobliskich szkół. Działkowcy z wielkim entuzjazmem podchodzą do idei otwartych ogrodów i chętnie goszczą u siebie wszystkich ciekawych ogrodowego świata.

Krajowa Rada **Polskiego Związku Działkowców**, dostrzegając te działania, postanowiła opracować Program Rozwoju Społecznego ROD. Wyznaczy on kierunki działania organów związkowych co pozwoli na jeszcze szersze otwarcie ogrodów dla mieszkańców. Program jest w trakcie przygotowań.

Tymczasem wraz z końcem jesieni zakończy się także sezon imprez w ogrodach. Jednak już od początku wiosny działkowcy wrócą do swoich ROD z nowymi pomysłami na wspólne spędzanie czasu razem ze społecznością lokalną. Sprawdź zatem co aktualnie dzieje się w ogrodzie w Twojej okolicy. Relacje z dotychczas odbytych imprez znajdziesz na stronie pzd.pl w zakładce aktualności – z życia ROD.

AD

PORADY OGRODNICZE

• **Czas zadbać o glebę** Uzyskanie dobrych plonów warzyw i owoców z ogródka w znacznym stopniu zależy od właściwej uprawy gleby jesienią. Aby zrobić to jak najlepiej, warto skorzystać z porad „Działkowca” i dowiedzieć się: czy, kiedy i jak pobrać próbkę gleby do analizy, czym i ile nawozić, kiedy wskazane jest wapnowanie, kiedy przekopujemy glebę przed zimą, a w jakich przypadkach lepiej tego nie robić, jak stosować nawozy fosforowe, które zwiększą ilość i jakość plonu.

• **Sezon na kompostowanie** Jesienią mamy w ogrodzie największą ilość materiału, który można przeznaczyć na kompost – najlepszy, najzdrowszy i najtańszy nawóz ogrodnicy. Nie zmarznięty takiej okazji! Na kompost można wrzucać zebrane jesienne liście, skoszoną trawę, odpadki kuchenne, wszelkie resztki roślinne pozostałe po zakończonym sezonie. Przy zastosowaniu termokompostowników i przyspieszaczy kompostowania gotowy nawóz uzyskamy już wiosną.

• **Sadźmy rośliny** Wysokie jak na tą porę temperatury przedłużają nam sezon jesienno-sadzenia drzew i krzewów. Skorzystajmy z tego, bo rośliny posadzone o tej porze roku zdążą jeszcze ukorzenić się przed zimą i wiosną szybciej „ruszą” do wzrostu. Poza tym, jeśli odłożymy sadzenie roślin do wiosny, może okazać się, że w sklepach i szkółkach nie będzie już tego, czego szukamy. Spośród owocowych warto postawić na gatunki i odmiany mniej pospolite, których owoców łatwo nie dostaniemy w skle-

pie bądź są one drogie (np. pigwa, aronia, jagoda kamczacka, mini kiwi, grusza azjatycka, czarna malina, stare odmiany jabłoni i gruszy). Spośród ozdobnych, do małych ogrodów wybierajmy rośliny, które w przyszłości nie osiągną zbyt dużych rozmiarów (bo „zagłuszą” nam sąsiednie rośliny, utrudnią wypoczynek), wytrzymałe na mroz i mniej pospolite. Takie wyjątkowe rośliny, zarówno owocowe, jak i ozdobne, można zamówić wysyłkowo w sklepie „Działkowca” (www.dzialkowiesklep.pl) – tel. 22 101 34 34. Pamiętajmy, że kupione rośliny należy jak najszybciej posadzić i obficie podlać.

• **Broń na owady** Proszek z kwiatów pewnego złozenia ma silne działanie owadobójcze i był wykorzystywany do odstraszania owadów już ponad 3 tys. lat temu! Zawarte w nim pyretryny działają zabójczo na wiele szkodników roślin. Są też skuteczne na kleszcze, mszki, komary, karaluchy, mole... Z „Działkowca” można dowiedzieć się więcej o tej wspaniałej roślinie, również o jej uprawie i stosowaniu.

• **Okrywamy, ale nie za wcześnie** Zimowe uszkodzenia roślin mogą być powodowane przez mrozy, silne wiatry, brak okrywy śnieżnej. Na niekorzystne zimowe warunki najbardziej narażone są rośliny zawsze zielone oraz nowo posadzone drzewa i krzewy. Zabezpieczanie roślin rozpoczynamy dopiero, gdy temperatura poniżej zera będzie utrzymywać się przez kilka dni. Jak to zrobić profesjonalnie? – Instrukcja w miesięczniku „Mój Ogródek”.